

ገዛእ ርእሰኛ ካብ ፖለቲካዊ ድሕረት ከይወጸእካ፡

አካል ሓቀኛ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ንምጻን ኣይከኣልን

ኣብ ፖለቲካ፡ ትምክሕቲ፣ ጽበት፣ በለጽ፣ ዘይግሉጽነት፣ ዘይሕጋውነት፣ ዘይተሓታትነት፣ ነበሰ ፍትወት፣ ውልቀ ዝና፣ ክሕደት፣ ምድንጋር ... ወዘተ ዓቕኖም ክፈላለ ይኸእል ምበር፡ ኩሎም ኣካል ድሑር ኣረኣእያ፤ ኩሎም ድማ ዘይሃነጽቲ ኣዕነውቲኹም። ናይ ሎሚ ፖለቲካዊ ውድቀት ኤርትራ ከኣ ካብዚ ድሕረታትዚ ዝምንጨዩ። ፖለቲካዊ ድሕረት፡ ዕንቅፋት ሓቀኛ ሃገራዊ ሰላምዮ። መርዛም ጸህያይ ሓቀኛ ደሞክራሲያዊ ሓድነትዮ። ኣንጻር ማሕበራዊ ፍትሒ፡ ሓባራዊ ልምዳዊ ዕቤትን ሃገራዊ ፍቕርንዮ። ፖለቲካዊ ድሕረት ኣንጉዕ ጸረ-ሰላም፣ ጸረ-ህዝቢ፣ ጸረ-ደሞክራሲ፣ ጸረ-ህዝባዊ ፍቶታዊ ማዕርነታዊ ሓድነት፣ ጸረ-ሓበራዊ ዕቤትን ክብረትን ኣረኣእያ ድማዮ።

ስለዚ ደርባዊ ይኹን ብሄራዊ ፖለቲካዊ ወጽዓ ኣብ ነብሰይ ክበጽሕ ኣይቅበልን፤ ኣብ ህዝቢ ክጸፍን ኣይፈቅድን ዝብል ኒሕ ዘለዎ ተቃላሳይ፡ ቅድሚ ንካልኣት ምንቃፋ ምኽላሱ ምኹናኑ፡ ኣረኣእያኡ ብትምክሕቲ፣ ጽበት፣ በለጽ፣ ነበሰ ፍትወት፣ ውልቀ ዝና፣ ሌብነት ዝተበከለ ከይኸውን ክፍትሽ፡ ነጻ ምጻኑ ከረጋግጽ ይግባእ። ግልጽነት ሕጋዊ ተሓታትነት ማዕርነታዊ ደሞክራሲያዊ ኣጠማምታ ወኒኑ ከም ዘሎ ከረጋግጽ ኣለዎ። ስለምንታይሲ ከምቲ ገንዘብ ዘይብሉ ክልግስ ኮነ ከለቅሕ ዘይኸእል፡ ገዛእ ርእሰ ካብ ናይ ድሕረት ኣረኣእያታት ዘይንጸህ ተቃላሳይ ንካልኣት ዝሓሸ ኣማራጺ ሓሳብ ከካፍል ኣይኸእልን። ካብ ወጽዓ ኣገላጊሉ ናብ ውሑስ ሓርነታዊ መድረኽ ከሰጋግር ከቶ ኣይከኣሎን።

ምኽንያቱ ኣተሓሳስባኻ ብኣጉል ትምክሕታዊ ኣነነት ተበኪሉ እናሃለወ፡ ኣብ ካልእ ንዘሎ ትምክሕታዊ ኣረኣእያ ክትገርሕ ክትግስጽ ክትብድህ ኢልካ ድማ ክትሰዕር ኣይከኣልን። ኣእምሮኻ ፈታውን ጸላእን ፈላልዩ ምርኣይ ተሳኢንዎ፡ ብዓይኒ ዕሙት ንኹሉ ብማዕረ ከም ተጸባኢኡን ቀታሊኡን ቀሪጹ እናሃለወ፡ ኣብ ካልእ ንዘሎ ናይ ጽበት ኣተሓሳስባ ክገርሕ፡ ክእርም፡ ክቃልዕ ብደሞክራሲያዊ ኣተሓሳስባ ክሰዕር ፈጹሙ ዝሕሰብ ኣይኮነን። ብውሽጥኻ ብበለጸዊ ኣረኣእያ እናተረበሸካ፡ ንበለጸኛ ክትዋጋእ፣ ካብ ሕጋዊ ተሓታትነት እናሃደምካ፡ ንካልእ ሕጊ ኣኸብር ኢልካ ክትሓትት ኣየምሕረልካን። ንዕኡ ክትደግም እንተዘይኾይንካ ዝሓሸ ውጽኢት ከተምጽእ ኣይትኸእልን።

ንኣብነት፡ ኣብ ደምበ ፈታዊ ዘሎ ፖለቲካ ንጥፈታት ኤርትራ እንተወሲድና፡ ንፍርዲ ኣይትርትዑና ዓይነት መጎተ እንተዘይመጸኡ፡ ብመንጽር ደርባዊ ፖለቲካዊ ውግንና ክምዘን እንከሎ፡ ዝበዝሕ ውድቤታት ካበይ ተበጊሱ ኣበይ ክበጽሕዮ ዝደለ፡ ብኸመይኹ ኣንፈቱ ብንጽር ንምቕማጥ ዝሕግዝ ኣይኮነን። ንሓደ ሰባዊ ስርዓት መላኺ ካብ ምባል ዝሰገረ፡ በረኣእያ ንመንዩ ዝኹንን ንመንዩ ዝውክል ንጽር ኣይኮነን። ምኽንያቱ ንሓደ ሰባዊ ስርዓት መላኺ ኢሉ ብዝቃወመሉ ልሳን፡ ንካልኣት ሕቶ መሰል ሕቶ ደሞክራሲ ዘልዕሉ ወገናት፡ ከይተሰከፈ ብትሕቲ ሃገርነት ክኸሰስ ምስግዕ ልሙድዮ። እዚ ምስቲ ይቃወም ኣለኹ ዝብሎ ሓደ ሰባዊ ስርዓት በረኣእያ ዘመሳሰሎ ምበር፡ ንሓቀኛ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝቃለስ ምጻኑ ዘመልክት ኣይኮነን። ፖለቲካዊ ቃልሲ ብማሕበራዊ ውግንና ብስነ-ሓሳባዊ መስመር ዘይግለጽ (ዘይውክል) እንተደኣ ኮይኑ፡ ተራ ጽልኢ፡ ሕዳር ፖለቲካዊ ቁም፡ ወይ ናይ ውልቃውን ጉጅላውን ስልጣን ምቅሊት ባህግታት ካብ ምጻን ወጻኢ ክንበብ ወይ ክትርጎም ዝከኣል ኣይኮነን።

ብርግጽ ኣብ መንጎ ቶም ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝዋሰኑ ዘለው ወገናት፡ ብንባብ ደርባዊ ፖለቲካዊ ውግንና ማሕበራዊ መሰረቶም ዘነጸሩ ፖለቲካዊ ውድባት የለውን ማለት ኣይኮነን። ብዓቕን ኣዝዮም ውሑዳት ኣለውዮም። ግን ንሳቶምውን ሓሳብ ምስ ተግባር ኣራኽቦም ዝተበተነ ዓቕሚታት ኣላፊኖም ኣብ ምውሳእ ምጽላው ዝተጸገሙ፡ ብመንጽር ኣብ ወረቕት ዝሰፈረ ኣረኣእያኦም ዘይዋሰኑ፡ ኣካል ኣምሳል ናይቶም ድሑራት ኣረኣእያታት ኮይኖም ኣብዘይመሰረታዊ ጉዳያት ክራግሑ ዝውዕሉ ብምጻኖም፡ ካብቲ ዘይብሩህ ዝተጠናነገ ኣተሃላልዎ ደምበ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ፈሊኻ ክትሪኦም ሓይሊ ዝበካ ኣይኮነን።

ፖለቲካዊ ዕምም ሰባት ብምፍራይዩ ዝዕወት። ሰባት ከተፍሪ ድማ ከምቲ ሓረስታይ ኣበዮናይ ዓይነት ሓምድ እንታይ ዓይነት እኸሊ ዘሪኡ ርቡሕ ፍርያት ክረክብ ከም ዝኸእል ፈሊጡ፡ መሬቱ ኣለሳሊሱ፡ ዘድሊ ዘርኢ ኣፍሲሱ፡ ብቕጻሊ ክንክን ድሌቱ ዝፍጽም፡ ዓይነት ናይቲ ወጽዓ፡ ባህሪ ናይ ወጻዒ፡ ማሕበራዊ መሰረት ወጻዒ፡ ሜላ ወጻዒ፡ ናይ ምትግባር ባህሊ ስራሕን ጭቡጥ ፖለቲካዊ ዓቕምን ወጻዒ ብግቡእ ምጽናዕ ምንባብ ዝጠልብዮ። ከምኡውን ናትካ ደርባዊ

ፖለቲካዊ ባህሪ ካብ ናይቲ ወጻዒ ብዓይነቱ ዝፍለየሉ፡ ማሕበራዊ መሰረትካ ወይ ውግንናኻ ንመን ምዃኑ፣ ክትበጽሖ ትደሊ ሸቶ፡ ከዕውተካ ዝኸለል ሚላ፡ ብጭቡጥ ክትገብሮ እትኸለልን ዘይትኸለልን መዘንካ፡ ብኣፍ ጥራሕ ዘይኮነ ብግቡእ ሰኒድካ፡ ወጽዓናን ወጻዒናን ነዚ ይመስል፡ መፍትሒኡ ድማ እዘዩ ኢልካ ብብቕዓትን ትብዓትን ክትምህርት፡ ብተግባር ከተርእኡ ክትበቅዕ ኣለካ።

ከምኡ ምስ እትገብር ሰባት ብሰብነትካ ዘይኮነ ብመስመርካ ይፈልጡኻ። ዝብሎ ዘሎ ቅኑዕዮ፡ ሓቂዮ፡ ምስ ናተይ ወይ ናትና ዝንባላ ይሰማምዕዮ ኣብ ዝብል መደምደምታ እንተበጺሑም ተገዲዶም ዘይኮነ ፈትዮም ይጽንቡኹ። ንኣካልካ ወይ ሰብነትካ ዘይኮነ ንፖለቲካዊ መስመርካ ተቐቢሎም ካብ ወጽዓ ዘውጸአና፡ ሰላም፡ ደሞክራሲ፡ ልምዓት ዘምጸአልና መርሓ ጎደናዩ ኢሎም ይጽንቡኹ ስለ ዘለው ጸርካ ይቕንስ። ሓይልኻ ይትርንዕ። ህዝቢ ተቐባልነትካ እናሓደረ ይስውድ። ሓይሊ ሚዛንካ ዘይስገር ዝሕፈር ይኸውን። ኣዩድልዩናን ምስ ዝንባሌና ኣይኸይድን ኢሎም ዝርሕቁኻ ሰባት ከጋጥሙ ባህሪያዊዮ። ከምኡ ምግባር ቅቡል ምርጫዮ። ናቶም ፖለቲካዊ ሕርያ ክውስዱ ዝደረኹም፡ መስመርካን ማሕበራዊ ውግንናኻ ብግልጺ ብምቕማጥካን ፈታውን ጸላእን ክፈልጥ ስለ ዝገበርካን ምዃኑ ኣሚንካ፡ ዝያዳ ክትቀርቦም ብሓይሊ ሓሳብ ከተረደኦም ናባኻ ከተምጸኦም ዘኸለልኻ ሚላ ሓንጺጽካ ክትወፍር ይግባእ።

ካብኡ ብዝተረፈ ከምቲ ንሰኻ ይሓሽ ትብሎ ናትካ ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳብን ማሕበራዊ ውግንና ዘለካ፡ ንሳቶምውን ናትና ዝብልዎ እንተሓዙ ከም መሓዙት ናይ ቃልሲ ምበር ከም ጸላእቲ ክትሪእም ኣይግባእን። ክጽላእ ክኹንን ዘለዎ ናተይ ዝብሎ ንጹር ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳብ ዘይብሉ ብፖለቲካዊ ድሕረት ኣብ ዝተግብለኹ ባይታ ተሓቢኡ ዝነብር ሰብ፡ ጉጅለ ወይ ውድብዮ። በዓል ንጹር መትከል ዋላ እምነቱ ቅኑዕ ኣይኹን፡ ናይ ዕላማ ሰብ ውድብ ብምዃኑ ግን ክብሪ ዝግበእዮ።

ኣብ ደምበ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ኣዘዩ ኣጸጋሚ ኮይኑ ዘሎ፡ ስምካ ተቐላሳይ፡ ብኣካል ዘለኻዮ ኣብ ደምበ ፈታዊ ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳብካ ማሕበራዊ መሰረትካ ግን ዘይንጹር ዝተደዋወሰ ምዃኑዮ። “ኣነ ደላዪ ለውጢዮ” “ድሕነት ህዝብን ሃገርን ቅድሚ ኩሉ” ስርዓት ኢሳያስ መላኺዮ ክውገድ ኣለዎ፡ ስርዓት ኢሳያስ ናይ ኩሉ ህዝቢ ኤርትራ ጸላእዮ፡ ፈታዊ ዮብሉን ትጭርሖ። ተገልቢጥካ ኢሳያስ ቅዋም ከተግብር፡ እሱራት ክፈትሖ፡ ሓይልታት ምክልኻል ልኡላውነት ክኸበር፡ ቅድሚ ክብረት ሰብ ክብረት ግሉዝ መሬት ትጠልብ እንተደኣ ኮይንካ፡ ኣባይ ኢኻ ዘለኻ ስለዘይነጸረ ህዝቢ ክስዕበካ ክትጽብ ዮብልካን። ወይ ብፖለቲካዊ ዮዋህነት ወይ ብፖለቲካዊ ድሕረት ስለዝተጠላቐኻ ርእይቶኻ ብሩህ ኣይኮነን ዝተደዋወሰዮ። ብዝተደዋወሰ ርእይቶ ድማ ኣይኮነን ሕቶ ህዝቢ ክትምልስ፡ ቀጻልነትካ ከም ፖለቲካዊ ሰብ፡ ጉጅለ ወይ ውድብ ከተውሕስውን ንጋዶዮ።

ዝኾነ ፖለቲካዊ እንዶ ዘለዎ ሰብ ኣብ ዘይንጹር ዕላማ ወይ መስመር ኣይጽንበርን። ከምቲ ዝተዘርገ ማይ ከይጸረየ ዘይስተ፡ ኣንፈቱ ኣብ ዘይተነጸረ ዝተደዋወሰ ፖለቲካዊ ኣተሓሳስባ ዘሌሉ ክጽንበር ኣይክእልን። እንተነፊዑ ርሕቕ ኢሉ ፖለቲካዊ መስመርካ፡ ማሕበራዊ ውግንናኻ፡ ተግባርካ፡ ስነ-ምግባርካ ኮታ ኩለመዳያዊ ኣካይዳኻ የጽንዕ። ናቱ ፖለቲካዊ ውድብ ፈጠሩ ይቃለስ። ከምኡ ክገብር እንተዘይክኢሉ ከኣ፡ ከምዚ ገጢሙና ዘሎ ኣንፈቱ ኣጥፊኡ ኣብ ደውታን ዕኒይኒይን ክወድቕ ውህቡ ነገርዮ። ኣብ ኤርትራ ተፈጠሩ ዘሎ ፖለቲካዊ ደውታ ናይ ምንታይ መግለጺዮ እንተተባህሉ፡ ብቐንዱ ምድውዕስ ናይ ኣረኣኢያ ዝፈጠሮ ምድንጋር፡ ስእነት ጸላዊ ወይ ተጽዕኖ ፈጣሪ ኣረኣኢዮ፡ ድኸመት መሪሖ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ውድብን መሪሖ ባእታን ዝፈጠሮ ሃንፍዮ። ስለዚ ዝሓለፈ ርእስኻ ካብ ፖለቲካዊ ድሕረት ከይወጸእካ፡ ኣካል ሓቀኛ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ንምዃን ስለ ዘይከኣል፡ ካብ ዝተደዋወሰ ኣረኣኢያ ንምውጻእ፡ ንህዝቢ ግልጺ ዝኾነ ፖለቲካዊ ኣንፈት ወኒንካ ምቅላስ፡ እንኮ ኣብ ህዝቢ ዘእቱን ዕለተ ዓወት ዘቃላጥፍን ከም ዝኾነ ርዱእ ብምግባር ክንረባረብ ኣለና።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 07-12-2018